

100: Gelezen 24/5/2025

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

Directoraat-Generaal
Belastingdienst
Concerndirectie Fiscale
en Juridische Zaken

Persoonsgegevens

nota

Antwoorden op Kamervragen van de leden Heite (NSC) en Becker (VVD) over de ANBI-status van Civitas Christiana

Datum
22 mei 2025

Notanummer
2025-0000139288

Bijlagen
1. Nota d.d. 6 mei 2025
2. Aangepaste
beantwoording

Aanleiding

Op 18 april hebben de leden Heite (NSC) en Becker (VVD) vragen aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en u gesteld over de ANBI-status van Civitas Christiana in verband met een uitspraak van de voorzieningenrechter¹ over uitlatingen die Rutgers in verband brengen met pedofilie. De beantwoording van deze vragen is bij nota d.d. 6 mei 2025 (bijlage 1) aan u voorgelegd. U heeft daarop akkoord gegeven. De staatssecretaris van OCW heeft verzocht om een toevoeging bij de beantwoording van vraag 7. Die vraag ziet op de ANBI-status en ligt daarmee op uw ambtsterrein. Wij adviseren u met deze toevoeging akkoord te gaan.

Beslispunten

- Bent u akkoord met aangepaste beantwoording (bijlage 2)? Bij akkoord wordt u verzocht om de bijlage te ondertekenen. U ondertekent mede namens de staatssecretaris van OCW.
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van bijgevoegde eerdere nota en de nu voorliggende nota conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Akkoord

Akkoord.

Kernpunten

- De staatssecretaris van OCW heeft verzocht om bij vraag 7 nader in te gaan op het handelingsperspectief.
- Aan het begin van de beantwoording van vraag 7 is daarom de volgende zin toegevoegd: *"Uit artikel 5b van de Algemene wet inzake rijksbelastingen volgt dat de beoordeling van de ANBI-status – uitsluitend – aan de inspecteur van de Belastingdienst is en dat de inspecteur voor de beslissing om een ANBI-status in te trekken is gebonden aan een limitatief aantal gronden."*²

Toelichting

- In het advies van de landsadvocaat (waar in de toegevoegde zin naar wordt verwezen) staat beschreven dat het – uitsluitend – aan de inspecteur is om te beslissen omtrent intrekking van de ANBI-status en

¹ Rb. Midden-Nederland 17 april 2025, ECLI:NL:RBMNE:2025:1778.

² Zie ook het advies van de landsadvocaat bijgevoegd bij Kamerstukken II 2024/25, 34324, nr. 35.

dat deze beslissing is gebonden aan een limitatief aantal gronden. Daarbij verwijst de landsadvocaat naar artikel 5b van de Algemene wet inzake rijksbelastingen.

- In de voorgaande versie werd bij de beantwoording van de vragen 5, 8 en 9 reeds aangegeven dat in de kabinetsreactie op het rapport 'Evaluatie ANBI- en SBBI-regelingen' teruggekomen wordt op de toezegging dat verkend zal worden in hoeverre het toevoegen van extra strafbare feiten als grond voor intrekking van de ANBI-status wenselijk en mogelijk is. Dat antwoord is ongewijzigd gebleven.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TvO: Gelezen 11/5/2025

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING

Aan

Directoraat-Generaal
Belastingdienst
Concerndirectie Fiscale
en Juridische Zaken

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

Persoonsgegevens

nota

Antwoorden op Kamervragen van de leden Heite (NSC)
en Becker (VVD) over de ANBI-status van Civitas

Datum
6 mei 2025

Notanummer
2025-0000128142

Bijlagen
1. Beantwoording
2. Evaluatie ANBI- en
SBI-regelingen

Aanleiding

Op 18 april hebben de leden Heite (NSC) en Becker (VVD) vragen aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en u gesteld over de ANBI-status van Civitas Christiana in verband met een uitspraak van de voorzieningenrechter¹ over uitlatingen die Rutgers in verband brengen met pedofilie. De beantwoording van de vragen 1 en 2 is verzorgd door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. De overige vragen (3 tot en met 9) zien op de ANBI-regeling en liggen op uw ambtsterrein. De beantwoording wordt gelijktijdig voorgelegd aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Beslispunten

- Bent u akkoord met bijgaande beantwoording (bijlage 1)? Bij akkoord wordt u verzocht om de bijlage te ondertekenen. U ondertekent mede namens de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Akkoord

Akkoord

Kernpunten

- In de beantwoording wordt opgemerkt dat het begrip algemeen nut bewust neutraal is vormgegeven, maar dat dit soms ongemakkelijk kan voelen wanneer sprake is van gedrag van ANBI's dat conflicteert met gangbare maatschappelijke waarden en opvattingen.
- Ook wordt aangegeven dat intrekking van de ANBI-status op grond van de integriteitstoets kortgezegd aan de orde is wanneer de instelling of een bestuurder, feitelijk leidinggevende of gezichtsbepalend persoon van die instelling onherroepelijk is veroordeeld wegens het opzettelijk plegen van een in de ANBI-regelgeving genoemd misdrijf.
- Daarbij wordt vermeld dat overtredingen van de wet door een ANBI (ook als geen sprake is van schending van de integriteitstoets) via de daarvoor bedoelde weg (bijvoorbeeld via het strafrecht) kunnen worden bestreden.
- Voor wat betreft de verkenning naar het toevoegen van (veroordelingen voor) extra strafbare feiten als grond voor intrekking wordt verwezen naar

¹ Rb. Midden-Nederland 17 april 2025, ECLI:NL:RBMNE:2025:1778.

de aangekondigde kabinetsreactie op het rapport 'evaluatie ANBI- en SBBI-regelingen'.

Toelichting

Uitspraak voorzieningenrechter

- Door de leden Heite en Becker is een aantal vragen gesteld naar aanleiding van een uitspraak van de voorzieningenrechter in het kort geding tussen Stichting Rutgers (hierna: Rutgers) en Stichting Civitas Christiana (hierna: Civitas Christiana).
- Rutgers verzorgt de landelijke coördinatie van de 'Week van de Lentekriebels', een jaarlijkse projectweek voor het basisonderwijs, en ontwikkelt daartoe lesmateriaal (lesmethode 'Kriebels in je buik').
- Civitas Christiana heeft – zo blijkt uit de stukken van het geding – het lesmateriaal van Rutgers gelezen en over haar bevindingen het 'Zwartboek Lentekriebels' geschreven, waarin Rutgers in verband wordt gebracht met pedofilie en het seksualiseren van kinderen.
- De voorzieningenrechter concludeert dat de onvolledige, onjuiste en misleidende weergave van het lesmateriaal door Civitas Christiana de door haar geuite beschuldigingen niet kan dragen. De beschuldigingen zijn volgens de voorzieningenrechter onrechtmatig tegenover Rutgers. De voorzieningenrechter beslist onder andere dat het Civitas Christiana met onmiddellijke ingang verboden is het Zwartboek Lentekriebels te verspreiden en dat zij alle ontvangers van dit boek een voorgeschreven rectificatietekst dient toe te sturen.

Beantwoording

- De vragen van de leden Heite en Becker zien op de ANBI-status van Civitas Christiana.
- Uit het ANBI-register blijkt dat Civitas Christiana sinds 1 januari 2019 de ANBI-status heeft.
- In de beantwoording wordt allereerst aangegeven dat geen nadere informatie kan worden verstrekt over individuele instellingen vanwege de geheimhoudingsplicht van artikel 67 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen.
- Verder staat beschreven dat het begrip algemeen nut binnen de ANBI-regeling neutraal wordt getoetst en dat dit een belangrijke eigenschap van de ANBI-regelgeving is, maar dat het soms ongemakkelijk kan voelen als sprake is van gedrag van ANBI's dat conflicteert met gangbare maatschappelijke waarden en opvattingen.
- Intrekking van de ANBI-status op grond van de integriteitstoets is aan de orde als het de inspecteur kenbaar is dat de instelling of een bestuurder, feitelijk leidinggevende of gezichtsbepalend persoon van die instelling onherroepelijk is veroordeeld wegens het opzettelijk plegen van een in de ANBI-regelgeving genoemd misdrijf. De Belastingdienst verkrijgt die informatie niet automatisch, maar is daarvoor afhankelijk van partijen zoals het OM en de FIOD. Ook wordt de ANBI-status ingetrokken als de inspecteur gereede twijfel heeft over de integriteit van de instelling of van bovengenoemde betrokken personen én de instelling of persoon ondanks een verzoek daartoe van de inspecteur niet binnen zestien weken een verklaring omtrent gedrag (VOG) kan overleggen.
- Ter achtergrond kan worden opgemerkt dat het in het onderhavige geval gaat om een civiele zaak tussen Rutgers en Civitas Christiana. Er is geen

sprake van een veroordeling voor een (strafrechtelijk) misdrijf. Daarnaast staat de uitspraak van de voorzieningenrechter nog niet onherroepelijk vast.

- Voorts komt in de brief aan de orde dat ANBI's zich – net als andere instellingen en personen – aan de wet dienen te houden. Indien een ANBI de wet overtreedt kan dit (ook als geen sprake is van schending van de integriteitstoets) via de daarvoor bedoelde weg (zoals bijvoorbeeld het strafrecht) worden bestreden.
- Tot slot wordt aangegeven dat in de kabinetsreactie op het rapport 'Evaluatie ANBI- en SBBI-regelingen' (bijlage 2) teruggekomen wordt op de toezegging dat verkend zal worden in hoeverre het toevoegen van extra strafbare feiten als grond voor intrekking van de ANBI-status wenselijk en mogelijk is.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

- In 2023 heeft het lid Eerdmans (JA21) soortgelijke Kamervragen gesteld over de ANBI-status van Extinction Rebellion (2023Z16614). De nu voorliggende beantwoording is in lijn met die eerdere antwoorden.
- Op 28 januari jl. heeft de Tweede Kamer een motie aangenomen waarin het kabinet wordt verzocht om de ANBI-status van Extinction Rebellion in te trekken. In uw reactie van 18 maart jl. heeft u uitgelegd waarom het kabinet de motie niet kan uitvoeren.²

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

² Kamerstukken II 2024/25, 34324, nr. 35